

САВЕТ ЗА РЕГУЛАТОРНУ РЕФОРМУ
ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
24.05.2005. године

Предмет: **Мишљење о томе да ли образложение Нацрта закона о изменама и допунама закона о порезу на додату вредност садржи анализу ефеката у складу са чл. 34. став 2. тачка 5. Пословника Владе Републике Србије ("Службени гласник РС" бр. 113/04).**

У складу са чланом 3. став 1. Одлуке о изменама и допунама Пословника Владе Републике Србије ("Службени гласник РС" бр.113/04) даје се

МИШЉЕЊЕ:

Образложение Нацрта закона о изменама и допунама закона о порезу на додату вредност, који је Савету за регулаторну реформу привредног система доставило на мишљење Министарство финансија РС, САДРЖИ АНАЛИЗУ ефеката у складу са чланом 34. став 2. тачка 5. Пословника Владе Републике Србије.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ:

Савету за регулаторну реформу привредног система је Министарство финансија РС доставило на мишљење **Нацрта закона о изменама и допунама закона о порезу на додату вредност** са Образложењем које садржи одељак V под насловом: „Анализа ефеката предложених мера“.

У наведеном одељку обрађивач је навео да се проширује листа добара и услуга чији промет се опорезује по посебној стопи ПДВ-а од 8% и да се не очекује значајније смањење буџетских прихода, већ смањење обима сиве економије. Даље се наводи да је предвиђено смањење пореског оптерећења грађана приликом куповине нових станова са 18% на 8%.

Детаљнија анализа предложених измена није вршена.

Тачније, није одговорено ни на једно од питања која се приликом примене РИА у изради прописа обавезно постављају, а посебно на следећа питања:

1. који проблем се прописом решава и који се циљеви постижу;
2. на кога и како ће највероватније утицати решења предложена у акту;
3. који су трошкови које ће примена акта изазвати грађанима и привреди, посебно малим и средњим предузећима;
4. да ли акт стимулише појаву нових привредних субјеката на тржишту и тржишну конкуренцију;
5. да ли су све заинтересоване стране имале прилику да изнесу своје ставове о предложеном пропису;
6. да ли су позитивни ефекти доношења акта такви да оправдавају трошкове

Имајући у виду значај предложених измена и потребе хитности њиховог усвајања, у делу који регулише ослобађање донација од ПДВ-а, без обзира на наведене недостатке се даје позитивно мишљење, али уз препоруку да обрађивач још једном анализира ефекте решења на која се у овом мишљењу указује:

Обрађивач није образложио мотив, односно циљ различитог третмана у пореској стопи ПДВ-а која се наплаћује за први промет новоизграђених грађевинских објеката за стамбене сврхе (8%) и за пословне сврхе (18%). Самим тим, није образложена ни потреба да се лицима која промене намену објекта пре истека рока од 5 година од дана стицања

„права располагања“ на новоизграђеним објектима, наплати разлика од 10% ПДВ-а. Било је неопходно анализирати ефекте ове мере, која у одређеном смислу нарушава право својине, које подразумева слободну употребу и располагање непокретношћу. ПДВ од 18% дестимулише како стамбену изградњу тако и изградњу пословних простора, па би у оба случаја требало реаговати на идентичан начин.

Поставља се питање какве ће ефекте имати овакво решење. У образложењу предложених измена, стално се инсистира на елиминисању „сиве економије“, а овим решењем се власници који имају интерес да промене намену свог објекта из стамбеног у пословне сврхе, стимулишу да то не пријављују 5 година, на који начин се дестимулише прелазак из неформалног у формални сектор, а на основу тога се држави ускрађују сви они приходи које би она остварила када би тај простор имала евидентиран као пословни простор. Напомињемо да се на тај начин смањује зарада комуналних и других јавних служби (електрична енергија, телефон...).

Користимо прилику да скренемо пажњу да формулатија коју обрађивач прописа користи у члану 5. и члану 8. став 10. Нацрта закона о изменама и допунама: „стицања права располагања“, није одговарајућа, већ би требала да гласи „стицања права својине“. Право располагања се не може стећи самостално, већ је оно суштина права својине уз преостала два права (usus, fructus i abusus). Сам Закон о основама својинскоправних односа (Објављен у "Сл. листу СФРЈ" 6/80, 36/90, +, 29/96) у члану 1. прописује да „физичка и правна лица могу имати право својине на покретним и непокретним стварима“, а да се правом својине може располагати.

У члану 15. предвиђена је измена члана 31. став 3. која треба да гласи: „исправка одбитка претходног пореза из става 1. овог члана врши се и на основу овереног преписа записника о судском поравнању...“. Измењен је постојећи став 3. који је предвиђао да се исправка одбитка врши и у случајевима враћања добра, поништења уговора и правноснажне одлуке суда...“. Обрађивач није образложио мотив и ефекте предложених измена којима лимитира исправку одбитка само на овај случај, а не и на случајеве правноснажних судских и арбитражних одлука, поравнања у арбитражном поступку и случајеве враћања добра.

Члан 9. Нацрта закона предвиђа измену члана 24. Закона и уводи ослобођење од ПДВ-а за донације, уколико је то уговором о донацији то предвиђено. Овакво решење јесте позитивно, али подсећамо да је ово ослобођење у пракси већ вршено, у складу са ставом Министарства финансија заузетим у Објашњењу бр.413-00-31/11-05-04 од 17.03.2005. године. Предлагач није образложио зашто није предвидео могућност ослобођења од ПДВ-а и донација за које то није предвиђено уговорима којим су додељене.

Имајући у виду потребу хитног доношења предложеног Закона о изменама и допунама закона о порезу на додату вредност, даје се мишљење да образложење Нацрта закона о изменама и допунама закона о порезу на додату вредност **САДРЖИ АНАЛИЗУ** ефеката у складу са чланом 34. став 2. тачка 5. Пословника Владе Републике Србије.

Предлажемо обрађивачу да још једном размотри изнете примедбе и по могућности их сагледа у смислу ефеката предложених решења.

У Београду, 31. мај 2005. године

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

др Предраг Бубало

